

ОБЩЕСТВЕНО ОБСЪЖДАНЕ НА МЕЖДИНЕН ПРЕГЛЕД НА ЗНАЧИМИТЕ ПРОБЛЕМИ ПРИ УПРАВЛЕНИЕТО НА ВОДИТЕ В ДУНАВСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ

ПРОТОКОЛ

от среща със заинтересованите страни от области София, Перник и Софийска област
за поречията на реките Искър, Ерма и Нишава

30 март 2022 г.

*(Хибридна среща - проведена онлайн чрез платформата Zoom и присъствено в
Конферентен център ИНТЕРПРЕД-СТЦ, гр. София)*

Участници: В срещата участваха 42 представители на заинтересованите страни от следните институции и организации: Столична община, Община Самоков, Община Трън, Община Брезник, Областна администрация на област София, Регионална инспекция по околна среда (РИОСВ) - София, Софийска вода АД, Асоциация по ВиК - Перник, Институт по рибарство и аквакултури (ИРА) - Пловдив, Център за научни изследвания и проектиране (ЦНИП) - УАСГ, Министерство на околната среда и водите на България (МОСВ) – Дирекция „Води“, Дирекция Аварийна помощ и превенция (ДАПП) – София, Сдружение „Балканка“, Сдружение „България за Трънско“, Сдружение „Трънско туристическо дружество“, „НЕК“ ЕАД, „Евромакс Сървисиз“ ЕООД, „ЕЛАЦИТЕ – МЕД“ АД, Басейнова дирекция „Дунавски район“ (БДДР), Международна банка за възстановяване и развитие (МБВР), Световна Банка (СБ).

Срещата беше открита от г-жа **Цветомира Христова, директор на дирекция „Планове и разрешителни“ в Басейнова дирекция „Дунавски район“**. Тя приветства участниците, като отбеляза, че това е третата от поредица срещи за обществени консултации по доклада за Междинен преглед на значимите проблеми при управлението на водите в Дунавски район за басейново управление (ДБРУ). Г-жа Христова подчерта, че Междинният преглед на значимите проблеми при управление на водите се извършва в съответствие с разпоредбите на Закона за водите, транспониращ Рамковата директива за водите. Тя посочи, че този преглед представлява етап от актуализацията на План за управление на речния басейн (ПУРБ). Г-жа Христова допълни, че целта на прегледа е свързана с идентифицирането на основните проблеми, чиито решения следва да бъдат посочени в програмата от мерки в ПУРБ. Тя посочи, че докладът за Междинен преглед на значимите проблеми при управлението на водите в Дунавски район за басейново управление е публикуван за консултации със заинтересованите страни и широката общественост на 15 октомври 2021 г. Целта на тази среща е да бъдат обсъдени установените проблеми в ДБРУ, съгласно

публикувания доклад. Г-жа Христова призова участниците да бъдат активни и да дадат своите мнения, бележки и предложения, тъй като тази обратна връзка ще допринесе за прецизиране и допълване на констатациите и изводите в доклада.

Участниците в срещата бяха приветствани от **г-н Тиери Дави, ръководител на екипа на СБ** за изпълнение на Споразумение с Министерство на околната среда и водите за предоставяне на помощни услуги в подкрепа на разработването на ПУРБ и ПУРН за България. Той отбеляза, че обществените консултации на Междинен преглед на значимите проблеми при управлението на водите са важен момент от подготвянето на Планове за управление на речните басейни, защото чрез този доклад се предоставя информация на потребителите относно неразрешените проблеми. Г-н Дави подчерта, че следващата стъпка при изработването на ПУРБ е предлагането на подходящи мерки за справяне с проблемите и прикани присъстващите да бъдат активни участници в дискусиите.

Г-жа Веселка Павлова (МБВР) подчерта, че фокусът на настоящата среща са поречието на реките Искър, Ерма и Нишава и представи резултатите от Междинния преглед на значимите проблеми при управлението в ДРБУ. В презентацията си г-жа Павлова припомни, че основният законодателен инструмент на ЕС при управлението на водите е Рамковата директива за водите 2000/60/ЕС (РДВ), която е транспонирана в националното законодателство, в Закона за водите. Тя подчерта, че РДВ въвежда управлението на водите на басейнов принцип, като това се извършва на основата на най-малката единица за управление на водите – водните тела, а основният инструмент, за постигането на заложените цели в нея, са Планове за управление на речните басейни. Г-жа Павлова изтъкна, че основният принцип при прилагането на РДВ, е активното участие на всички заинтересовани страни. Тя добави, че и настоящата среща се провежда във връзка с чл. 14 от РДВ, където се изисква да се проведат три кръга с консултации със заинтересованите страни. Г-жа Павлова допълни, че настоящата среща попада във втория етап от консултациите и подчерта целта на Междинния преглед на значимите проблеми при управлението на водите - информиране на заинтересованите страни и широката общественост по най-значимите проблеми при управлението на водите на този най-ранен етап. Тя допълни, че очаква участниците да бъдат активни и да дадат своите коментари и предложения, относно същността на проблемите, възможностите за преодоляване на тези идентифицирани проблеми, тъй като по този начин ще се получи обективно, обосновано актуализиране на екологичните цели и програмите от мерки в ПУРБ.

Г-жа Павлова посочи, че моделът „Движещи сили“ – „Натиск“ – „Състояние“ – „Въздействие“ – „Отговор“ е основният инструмент в интегрираното управление на водите, в съответствие с принципите на РДВ. Този принцип е използван и при разработването на Междинния преглед на значимите проблеми при управлението на водите, защото отразява взаимовръзката между причините и последствията и представя информация за действията, които са предприети или са планирани, за да бъдат

постигнати целите. Той се базира на разбирането, че обществото и отделни икономически елементи упражняват определен вид натиск върху околната среда, в частност водите, и променят тяхното качество и количество. Тези промени налагат определени действия, за да бъдат спазени извикванията за постигането на целите „добро състояние“.

Г-жа Павлова представи накратко основните характеристики на ДРБУ, който включва водосборните басейни на реките: Искър, Ерма, Нишава, реките на запад от р. Огоста, Огоста, Вит, Осъм, Янтра, Русенски Лом, дунавските Добруджански реки и водите на река Дунав. Площта на басейна е 47 235 km², или 42,5% от територията на страната и 5,9% от територията на международния речен басейн на р. Дунав. В обхвата на басейна са разположени 126 общини (някои от тях частично) в 18 области, над 2300 населени места (в тях попада и столицата – гр. София), като в тях са съсредоточени 46,5% от населението на България. Тя допълни, че съгласно идентифицираните във втория цикъл на управление водни тела в ДРБУ има 256 повърхностни водни тела и 50 подземни.

Идентифицираните значими проблеми при управлението на водите в ДРБУ, представени от г-жа Павлова включват:

- Замърсяване с органични вещества и биогенни елементи (азот и фосфор):
 - от отпадъчни води от населени места и производствени обекти;
 - от селскостопански практики – земеделие и животновъдство;
 - комбинирано въздействие на замърсяването от биогенни вещества;
- Химично замърсяване на повърхностните води (приоритетни вещества и специфични замърсители);
- Натиск от водоземане и физически модификации;
- Натиск върху количеството и качеството на подземните води;
- Изменение на климата (наводнения и засушаване);
- Недостиг на вода;
- Други проблеми (корабоплаване и транспорт по река Дунав; транспорт; инвазивни видове; опазване на есетровите риби).

Презентацията „Междинен преглед на значимите проблеми при управлението на водите в ДРБУ“ е приложена към настоящия протокол (Приложение 2).

В края на презентацията си г-жа Павлова подчерта, че партньорството между институциите и обществеността е много важно в процеса както на разработването, така и при изпълнението на ПУРБ. Тя отбеляза, че провежданите обществените консултации и срещите със заинтересованите страни целят да подпомогнат процеса по актуализиране на ПУРБ и мерките заложи в него. Г-жа Павлова припомни, че докладът за Междинен преглед на значимите проблеми при управлението на водите в ДРБУ е публикуван за консултации с обществеността на сайта на БДДР и МОСВ на 15

октомври 2021 г., като обществените консултации се провеждат в рамките на шест месеца - до 18 април 2022 г.

Дискусията беше открита от г-жа **Добринка Караджова** (координатор на **Обществени консултации при актуализация на ПУРБ, МБВР**).

Г-н **Румен Стойков** (ръководител Отдел „Водни ресурси и опазване на околната среда“, предприятие „Язовири и каскади“, НЕК ЕАД) заяви, че от представената презентация не е получил информация за дифузното замърсяване с твърди битови отпадъци в района на поречията на реките. Той изтъкна, че този проблем се задълбочава, включително от гледна точка на строителни отпадъци. Г-н Стойков подчерта, че не става дума за сметищата споменати в презентацията, а за нерегламентираните такива в рамките на малките населени места, които обикновено са разположени около реките. Той отбеляза, че при експлоатацията на язовирите доста често се констатират твърди битови отпадъци, които се задържат при язовирната стена.

В допълнение г-н Стойков отбеляза, че е изключително важно при подземните води, както и при повърхностните, да се коментират попивните септични ями, които са масови в почти всички населени места, в които няма изградена централна канализационна система. Той допълни, че това създава сериозен натиск с азот и фосфор, както върху подземните, така и върху повърхностните водни тела и изтъкна, че може да се направи статистика в това отношение със съдействието на местните власти.

Г-н Стойков каза, че трябва да се обърне внимание като значим проблем, във връзка с изменението на климата, на натиска от обезлесяването на водосборите, респ. степента на залесяване, тъй като освен промяна в интензитета на оттока, последствие от обезлесяването е и натрупването на голям обем наносни отложения, които водят до затлачване на речните корита.

Г-н **Руслан Зарев** (Сдружение „Трънско туристическо дружество“) изрази желание да зададе въпрос във връзка с басейна на р. Ерма. Той попита дали трите мерки от предходния ПУРБ, а именно „Забрана за водовземане и ползване при извършване на минно-добивна дейност“, „Реализиране на инвестиционно предложение за минно-добивна дейност да се допуска само след доказателства, че въпросното намерение няма да влоши качеството на водата“, „При разрешаване на инвестиционно предложение трябва да има условие за прекратяване в случай на констатирано влошаване на качеството на водното тяло“, които бяха вписани в плана без да е спазен необходимия ред и отпаднаха в хода на съдебно дело поради тази причина, ще присъстват и в новия ПУРБ, както и дали ще бъде направено всичко по отношение въпросните мерки да не бъдат уязвими в съда.

Г-жа **Павлова** благодари за изразените становища и въпроси и уточни, че ще отговори първо на г-н Стойков. Тя отбеляза, че на този етап проблемът с отпадъците

по реките не е залегнал при като значим проблем при управлението на водите в района. Г-жа Павлова попита г-н Стойков дали той би искал този, както и проблемът със септичните ями, да се вземат предвид, като идентифицирани натиски, в процеса на подробното планиране, което ще бъде представено в следващия етап на консултациите. Във връзка с обезлесяването г-жа Павлова добави, че е нейн пропуск, че не го е добавила в презентацията, като изтъкна, че този проблем е посочен в подробния Междинен доклад.

Г-н Стойков благодари за отговора на г-жа Павлова. Той изтъкна, че за него тези проблеми са значими и би трябвало да присъстват и в презентацията, както и очаква тези проблеми да бъдат отбелязани/добавени на по-късен етап.

Г-жа Румелия Петрова (БДДР) допълни отговорите на г-жа Павлова, като изтъкна че натискът по смисъла на РДВ и ПУРБ, представлява натиск от антропогенната дейност, която се извършва във връзка с осигуряване на стопанското развитие, която дейност се нуждае от вода и по този начин оказва натиск, дали чрез непречистени води и/или водоземане. Тя отбеляза, че нерегламентираните сметища съществуват покрай реките и те са проблем, но не представляват проблем по смисъла на интегрираното управление на водите. Г-жа Петрова посочи, че има законова забрана за тях и в рамките на ПУРБ не може да се узакони този вид натиск. Г-жа Петрова се съгласи с изтъкнатото от г-н Стойков, че нерегламентираните сметища са много и че този проблем трябва да се реши, но отново изтъкна, че това не е проблем при управлението на водите. По отношение попивните ями на непречистените води тя допълни, че това е проблем, адресиран и в предходния ПУРБ, и представлява проблем по отношение, както на подземните води, така и на повърхностните, така че това със сигурност ще бъде взето предвид и в новия ПУРБ.

Г-жа Петрова направи пояснение, че междинния преглед на установените значими проблеми не е и не трябва да се смесва с прегледа по чл. 5 на РДВ, който се явява първия елемент от ПУРБ и се явява основата за планирането на мерките – актуализация на характеристиките на РБУ, натиска и въздействието, както и оценката на риска и икономическия анализ. Основното разбиране на басейновите дирекции и МОСВ е било, че заключенията за установените значими проблеми следва да бъдат изведени след прегледа на значимия натиск и въздействие върху водите, както е подходено при предходния ПУРБ. Тя посочи, че тъй като много от дейностите, които се извършват от Световната банка не са приключили към момента на разработване на Междинния преглед, този преглед е извършен на база на наличната информация от втория ПУРБ и на база данните от количествения и качествения мониторинг на водите към момента, и на база наблюдения на сигнали и други източници. Г-жа Петрова допълни, че този междинен преглед не е и междинен преглед на изпълнението на програмата от мерки и няма изрични изисквания на каква база трябва да стъпи работата за извеждане на проблемите в междинния преглед.

В отговор на въпроса на г-н Зарев, г-жа Петрова отбеляза, че мерките, за които той говори са били предложени след консултациите и допълни, че за да залегнат в ПУРБ, трябва да се спази процедурата и да се вземе предвид становището на съда, а именно че в анализа на натиска и въздействието този вид натиск не е разгледан в ПУРБ. Г-жа Петрова изтъкна, че въпросът на г-н Зарев трябва да влезе като предложение, като се споменава натискът от минното дело. Тя подчерта, че този анализ трябва да бъде много подробно залегнал в предстоящия анализ на натиска и въздействието и в оценката на риска. Г-жа Петрова коментира, че при оценката на риска трябва да се вземе предвид и натиск, който все още не е реализиран, но би могъл и се очаква да доведе до въздействие на база или на стари данни, или на данни от други страни, или на научни разработки. В тази връзка в плана следва да се разгледа проблема с минното дело по конкретни места и водни тела.

Г-жа Петрова изтъкна, че обезлесяването е дейност, която води до засилване формите на проявление на климатичните промени и подчерта, че те са адресирани в ПУРН, но ще бъдат разгледани и в ПУРБ. Тя подчерта, че всички въпроси и предложения са добре дошли, въпреки че не е извършен прегледа по чл. 5 от РДВ, и допълни че сега е момента заинтересованите страни да кажат какво очакват да видят в новия проект на ПУРБ.

Г-жа Румяна Боянова (Сдружение „България за Трънско“) попита дали басейнова дирекция ще оптимизира работата си по учредяване на санитарно-охранителните зони (СОЗ) на питейни водоизточници, тъй като според нея до момента тя е изключително бавна. Тя посочи, че община Трън от три години се опитва да учреди две СОЗ, които до момента все още не са учредени. Г-жа Боянова подчерта, че постоянно се дават нови указания в тази връзка от страна на басейновата дирекция и пожела да обърне внимание, че това е свързано с харчене на обществени средства, тъй като общините плащат за наемане на консултантска фирма, която изготвя проектите. Тя отбеляза, че питейните източници в района не са защитени по никакъв начин, тъй като до момента няма резултат от всички усилия по учредяване на СОЗ. Г-жа Боянова коментира още, че може на други места от територията на БДДР нещата да не стоят по този начин, но в община Трън това е проблем и биха искали да бъде решен.

Г-жа Христова (БДДР) взе участие по поставената тема като подчерта, че по отношение на забавянето на учредяването на СОЗ в община Трън г-жа Боянова е получила официален отговор по реда на ЗДОИ през декември месец 2021 г. Отново поясни, че забавянето не идва от страна на БД, а от други две институции, които са възразили срещу проекта на тези СОЗ. Тя допълни, че въпросът не би трябвало да е предмет на тази среща, тъй като не е свързан с Междинния преглед на значимите проблеми при управлението на водите.

Г-н Веселин Димитров (Софийска вода) постави въпрос във връзка с представената в презентацията евентуална мярка, по отношение на завишаване

изискванията към разрешителните за зауствания. Той помоли, ако има възможност да се обясни повече за механизма и какво е очакването, т.е. по какъв начин евентуално това би се случило и как би повлияло вече на издадените такива разрешителни.

Г-жа Павлова подчерта, че една от възможните мерки за справяне с проблема може да бъде чрез регулаторния режим. Тя допълни, че това ще зависи от резултатите от идентифицирания натиск върху съответните подземни или повърхностни водни тела. Г-жа Павлова изтъкна, че в презентацията си е казала, че при необходимост строги емисионни ограничения ще бъдат въведени в съответните разрешителни за заустване, но това е предмет на анализ, който следва да бъде направен за съответното конкретно място.

Г-н Димитров благодари за отговора на г-жа Павлова. Той добави, че е разбрал, че тази мярка е вследствие на допълнителен анализ, който би следвало конкретно да се направи и съответно не би трябвало да се правят конкретни заключения, че ще се пристъпи към такава мярка, без тя да бъде обоснована с оглед на анализа.

Г-н Димитър Куманов (Сдружение „Балканка“) пожела да се включи в дискусиата, като подчерта, че от Сдружение „Балканска“ са представили писмено становище. Той отбеляза, че му е известно, че и други специалисти и организации са поставили своите писмени становища и обърна внимание, че от тяхната организация са помолили тези писмени становища да бъдат качени на официалните страници в интернет на институциите, както се прави при всяка процедура на обществено обсъждане. Г-н Куманов изтъкна, че ИИКАВ-БАН също са изпратили писмено становище, което в голямата си част се припокрива с това на „Балканка“.

В продължение на дискусиата до момента, г-н Куманов заяви, че когато се включи една мярка, която не е идентифицирана като натиск, делата в съда се губят и отбеляза, че инвеститорите печелят делата в съда, заради това, че мярка, която е въведена и налага ограничения, не е била идентифицирана като натиск, т.е. тя не е обоснована.

Г-н Куманов коментира, че проблемът със СОЗ не е само в Трън, но и в цялата страна. Той допълни, че доколкото си спомня в Междинния преглед СОЗ не съществуват и добави, че Трън е най-типичният пример. Той заяви, че след като от община Трън са представили проект, подготвен от фирма, БД ги връщат за „запетайки“ след половин година. Г-н Куманов заяви, че според него нежеланието да се учредят СОЗ е защото те са в зоната на открита мина в Трън и допълни, че проблеми с нерегламентирана дейност има не само в БДДР, а и във всички БД.

Г-н Куманов продължи като изтъкна, че поредният проблем на Междинния преглед е осъществяването на контрол по отношение сигналите за замърсявания и изпускане на отрови, тъй като след проверка от БД казват, че всичко е наред. Той допълни, че има стотици такива сигнали. Г-н Куманов подчерта, че има нов пуснат

сигнал, че под мина „Елаците“ в момента се изхвърлят отрови и добавки, че в Сдружението се получават сигналите от местните хора, а не на зелените телефони на БД, като допусна, че хората се страхуват да сигнализират институциите на по-високо ниво, което не би следвало да е така.

Г-н Куманов изрази мнение, че Междинният преглед за значимите проблеми при управлението на водите е много общи и няма описания по отношение идентифицирани проблеми в предишния цикъл на ПУРБ, както и включени мерки и тяхното изпълнение.

Г-жа Петрова пожела да вземе участие като подчерта, че оценката на ефекта от изпълнението на мерките е задължително и ще бъде направено на следващия етап. Тя допълни, че на този етап трябва да се спомене, че работата е в процес и все още няма официален резултат. Г-жа Петрова коментира по отношение СОЗ, че те не са проблем за ПУРБ и изтъкна, че разбира казаното от г-н Куманов като предложение във връзка с качеството на питейните води.

Г-н Куманов попита г-жа Петрова какъв е процента учредени СОЗ в БДДР.

Г-жа Петрова обясни, че СОЗ са една от мерките за опазване на питейните води и допълни, че регистърът е публичен. Г-жа Петрова посочи, че проблемът може да се формулира като свързан с качеството на питейните води, особено по отношение подземните води. Тя заяви, че липсата на СОЗ и спазването на режимите в СОЗ е причина за натиск и в Междинния преглед трябва да се спомене по този начин, за да има основание да бъдат разгледани в ПУРБ. Г-жа Петрова отбеляза, че СОЗ е мярка за решаване на проблема с качеството на питейните води.

Г-н Куманов подчерта, че проблемът е липсата на СОЗ, както и че СОЗ не са споменати в Междинния преглед на значимите проблеми при управлението на водите.

Г-жа Петрова отбеляза, че СОЗ сами по себе си не са проблем, а представляват мярка/средство. Тя заяви, че приема, че не е направено всичко възможно за опазване на питейните води, но обърна внимание, че проблемът е качеството, тъй като се появяват води с нитрати и т.н. Г-жа Петрова отбеляза, че Междинния преглед не е мястото, където СОЗ да се идентифицира като проблем.

Г-н Куманов уточни, че не е проблем, че някъде няма СОЗ, а проблемът е, че в БДДР има не повече от 30% учредени СОЗ на питейните водоизточници. Той подчерта, че проблемът е, че няма учредени СОЗ в момента водовземаването, съгласно чл. 5 от Наредбата за СОЗ, питейната вода в 70% от източниците в случая на БДДР, се използва незаконно.

Г-жа Христова поясни, че при учредяването на една СОЗ първо трябва да има издадено разрешително за водовземаване с цел питейно-битово водоснабдяване. Тя отбеляза, че г-н Куманов брой три години, но попита дали той знае кога е подадена

документацията за издаване на разрешителното за водовземане и документацията за учредяване на СОЗ. Г-жа Христова призова да не се измества фокуса на дискусиата.

Г-н Дави се включи в дискусиата, като обясни, че СОЗ не са включени в Междинния преглед на значимите проблеми при управлението на водите, тъй като те са част от следващ етап по отношение актуализацията на ПУРБ. Той добави, че някои от забележките на г-н Куманов са във връзка с основния натиск и изискват прецизни мерки на ниво водно тяло, като отбеляза, че върху тях се работи в момента. По отношение ефективността на мерките, г-н Дави подчерта, че това не е предмет на разглеждане в Междинния преглед.

Г-н Куманов изтъкна, че водозематето без разрешително на територията на всички БД е системен проблем, тъй като непрекъснато се губи питейна вода, като даде пример с водоснабдителната система с с. Крушовица (на територията на БДДР). Той отново подчерта, че е добре становищата да бъдат публикувани в момента, в който бъдат получени, за да може тези хора, които следят темата да бъдат запознати с това, какво са казали другите. Г-н Куманов посочи като пример, че би искал да се запознае със становището на НЕК ЕАД в реално време, а не когато консултациите по Междинния преглед приключат. Г-н Куманов подчерта, че от Сдружение „Балканка“ са поискали включване на карти на натиска, вкл. и от водоземане. Той обясни, че тези карти са необходими, за да се познават локациите на тези водохващания, тъй като без това не може да се премине към екологична оценка и оценка на съвместимост. Г-н Куманов изтъкна, че в миналия цикъл на ПУРБ са поискали такава карта, но такава не е била предоставена от НЕК ЕАД. Той подчерта, че при всичките водохващания на НЕК ЕАД не се изпуска никаква вода. Г-н Куманов добави, че от „Балканка“ са изпращали много доклади, касаещи това, но няма информация за наложени глоби по отношение минимален допустим отток. Той добави, че НЕК ЕАД нямат и изградени рибни проходи.

Г-н Куманов изтъкна, че следващия ключов проблем липсващ в Междинния преглед е, че трябва да има карти на всички бивши затворени мини, както и информация коя в какво състояние е. Като пример за проблемни затворени мини той посочи „Пробойница“ и мина „Злата“. Г-н Куманов допълни, че трябва да има карти и на всички действащи мини и информация коя какво прави. Той заяви, че са необходими проверки, особено по отношение мина „Елаците“, като изтъкна, че както е и разрешено построяването на три ВЕЦ-а под мина „Елаците“, те ще хващат отровената вода и ще я закарат директно в Етрополе. Г-н Куманов добави, че трябва да има карти и на бъдещите мини, за които от „Балканка“ са изпратили линкове. Той поясни, че картирането на информацията за мините и ВЕЦ, които представляват двата вида най-значим натиск, тогава ще бъде ясно какво се случва в БДДР. Г-н Куманов добави, че следващия проблем е трансгранични въздействия.

Г-н Стойков се включи в дискусията в отговор на част от въпросите поставени от г-н Куманов. Той уточни, че по каскада Петрохан НЕК ЕАД не стопанисва ВЕЦ-ове, тъй като те са частни, приватизирани са. Г-н Стойков добави, че каскада Петрохан е строена много отдавна във времето, когато не е имало никакви изисквания за оводняване и за рибни проходи. Той изтъкна, че повечето от водните тела там са с отток, който не позволява изграждането на рибен проход, като същевременно подчерта, че каскада Петрохан осигурява водите за Среchenска бара, които водоснабдяват Враца и Монтана. Г-н Стойков обърна внимание, че ако от НЕК ЕАД оводняват там с големи количества, съответно има изградени рибни проходи на по-големите водохвращения, то със сигурност би имало дефицит, който ще се отрази на водоснабдяването и би било хубаво да се мисли в тази посока от страна на БД, когато се приема методиката за случаите, когато става въпрос за водоснабдяването на големи населени места. Той подчерта, че решението, което са взели от НЕК ЕАД за този район е изграждането на съоръжения, които да осигуряват определен отток и поясни, че това решение не е трайно и устойчиво, но такива са били техните възможности в онзи момент.

Г-н Стойков коментира по темата със СОЗ, като изтъкна, че това е сериозен проблем и в това отношение подкрепя г-н Куманов. Г-н Стойков поясни, че при тях също има редица ВиК дружества, висок процент, които нямат изградени/учредени, СОЗ. Той посочи като проблем възникването на инвестиционно намерение в близост до вододейна зона, ако там няма учредена СОЗ, тъй като няма институция, която може да спре това инвестиционно намерение. Г-н Стойков посочи, че са имали подобен случай с една мина и когато се е стигнало до съда, той е нямал основание да спре тази инвестиция по причината, че там няма заповед за СОЗ. Той допълни, че опазването на питейно-битови води, на които България е бедна, е проблем и то изключително сериозен. По отношение дали е значим натиск този проблем, той изрази мнение, че според него по скоро не е.

Г-н Стойков коментира отговора на г-жа Петрова по повод незаконните сметища като отбеляза, че Директивата създава рамка, но тя трябва да се надгради на база националната специфика. Той изтъкна, че в много от западноевропейските държави хората не могат да си помислят, че може да съществува проблемът с отпадъците, но в България е факт и представлява много сериозен натиск. Той поясни, че от тази гледна точка Директивата дава минимума и би следвало да бъде надградена на база спецификата на страната ни.

Г-н Куманов благодари на г-н Стойков за изразеното становище, като подчерта, че ако БД публикуват получените становища, г-н Стойков ще се увери, че становищата на „Балканка“ и ИИКАВ-БАН до голяма степен работят в и подкрепя на НЕК ЕАД. Той отбеляза, че следващият проблем е пречистването на битови отпадъчни води и в частност – преоразмеряването на пречиствателните станции за отпадъчни води (ПСОВ) на населените места. Г-н Куманов посочи, че това се прави, за да се усвояват пари, а

след това общините нямат средства да осигуряват консумативи за работата на съоръженията. Той допълни, че в повечето случаи водите минават край пречиствателните станции, а не през тях и се заустват в реките. Г-н Куманов добави, че при пречиствателните станции за питейни води също има проблем по отношение качеството им на работа, като посочи за пример пречиствателната станция за питейни води в Бързия.

Г-н Куманов посочи сред основните проблеми при управлението на водите и трансграничното въздействие. Той даде примери по реките Тимок, Нишава, Ерма и Дунав, както и намеренията за дейности по тези реки в съседните страни, които могат да създадат проблеми в състоянието на водите.

Г-н Куманов отбеляза също, че не може Закона за водите и РДВ да не важат за НЕК ЕАД, и че те трябва да осигурят екологичен отток и рибни проходи навсякъде.

Г-жа Петрова изяви желание да се включи в дискусиата във връзка с РДВ. Тя добави, че РДВ залага рамката на национално ниво и рамково обхваща различни видове сектори/политики. Г-жа Петрова отбеляза, че по Закона за водите е забранено в границите на водните обекти да се изхвърля каквото и да било. Тя добави, че това не е антропогенен натиск, а генериран от икономическото развитие. Г-жа Петрова подчерта, че нерегламентираните сметища подлежат на глоби и няма как това да се узаконява в ПУРБ и има забрана в закон.

Г-н Куманов подчерта, че друг основен проблем е сечта на гори по бреговете на реките, като добави, че те имат директно влияние върху ерозията, замърсяването и самопречистването. Г-н Куманов отбеляза, че Сдружение „Балканка“ са осъдили БДДР – Плевен преди две години, за сеч по река Янтра. Той допълни, че в предходния ПУРБ има забрана за извършване на гола сеч на 500 м от повърхностен воден обект и изрази съмнението си, че тази забрана ще присъства в новия ПУРБ. Г-н Куманов подчерта, че Националният каталог от мерки е бил хубав, с изключение на две от мерките, които трябва да се преформулират и очаква новия такъв документ. Г-н Куманов сподели мнение, че се е запознал с определени документи, според които в действащия Национален каталог има много рестриктивни мерки и възпирали бизнеса, което счита че не е така.

Г-н Куманов изтъкна, че трябва да се спомене и състоянието на река Дунав, в която преди години е имало огромни количества риба, за разлика от сега. Той изтъкна, част от причините свързани с този проблем: замърсяванията на реката, преграждането на притоците, Железни врата. Той допълни, че на тези проблеми трябва да им се намери решение и подчерта, че по отношение опазването на есетрите, или на друг вид риби, трябва на първо място да се изследват причините за изчезване на рибите и да бъде решен, вкл. и обсъждане в рамките на МКОРД, посредством извършване на мониторинг и осигуряване на миграция.

В заключение г-н Куманов изтъкна проблема относно следенето на състоянието на седиментите. Той отбеляза, че седиментите са най-добрия показател по отношение историята на реките, а би трябвало да се проучват и във връзка с рисковете за подземните водни тела. Г-н Куманов добави, че в България, вкл. и на европейско ниво, няма стандарт за качеството на околната среда за седиментите.

Г-н Любомир Костадинов (Сдружение „Балканка“) изрази своето мнение, че Междинният доклад има по-скоро качествата на литературен текст и даде като пример, че в предишния Междинен преглед на БДДР е имал около 60 приложения, а за сравнение в този има само шест. Г-н Костадинов каза, че материята за Междинен преглед не е много добре уредена в закона и има място за интерпретации, но този преглед се нарича Междинен преглед на установените проблеми, тоест проблемите трябва да са установени по някакъв начин. Той допълни, че за да е установен един проблем, той би следвало да е базиран на някакви данни, наблюдения и анализ, и това липсва в междинния преглед. Г-н Костадинов подчерта, че изпълнението на дейностите, вкл. предхождащите ПУРБ документи, както и самия ПУРБ, закъснява и всичко това пречи на процеса на установяване на проблемите и е проблем на управлението. Той отбеляза, че според §2б от Закона за водите, в Междинния преглед за изпълнението на планираните програми от мерки се съобщава на Европейската комисия и поради тази причина е малко спорен въпроса дали трябва или не трябва в междинния преглед на установените проблеми да има преглед за изпълнението на планираните мерки.

Г-жа Петрова поясни, че Междинния преглед на изпълнението на мерките е направен към 2018 г. и е докладван на Европейската комисия. Тя отбеляза, че действително няма детайли в този Междинен преглед, тъй като той е ориентиран към проблемите и добави, че всичко, което не е влязло в Междинния преглед, ще бъде включено в ПУРБ.

Срещата бе закрыта от г-жа Христова, която благодари на всички за активното участие и припомни, че становища и препоръки могат да се представят по имейл и по пощата на БДДР и МОСВ до 18.04.2022 г.

Приложения:

1. Дневен ред
2. Презентация - Междинен преглед на значимите проблеми при управлението на водите в ДРБУ